

МЕДИА МОНИТОРИНГ

05 ЯНУАРИ 2026 г.

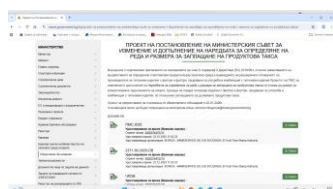
Член на:

Източник: МОСВ

Заглавие: Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса

Линк: <https://www.moew.government.bg/bg/proekt-na-postanovlenie-na-ministerskiya-suvet-za-izmenenie-i-dopolnenie-na-naredbata-za-opredelyane-na-reda-i-razmera-za-zaplastane-na-produktova-taksa/>

Текст: Във връзка с подпомагане прилагането на изискванията на член 8, параграф 3 Директива (ЕС) 2019/904, относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда е въвеждането на разширената отговорност **на производителя за тютюневи изделия с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия.** Проектът на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса се очаква да доведе до конкретизиране задълженията на лицата, пускащи на пазара тютюневи изделия с филтри и

филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия, по отношение заплащането на дължимите продуктови такси.

Срокът за предоставяне на становища по общественото обсъждане е **22.01.2026г.**

Становищата могат да бъдат изпращани на електронна поща: simona.mihaylova@moew.government.bg

Източник: [Trafficnews.bg](https://trafficnews.bg)

Заглавие: Нови правила на ЕС за пластмасовите бутилки: Повече „рециклирано“ съдържание или по-добър маркетинг

Линк: <https://trafficnews.bg/svat-evropa/novi-pravila-es-plastmasovite-butilki-poveche-retsiklirano-365660/>

Текст: Европейската комисия (ЕК) тихомълком предложи нови, по-либерални правила за измерване на рециклираната пластмаса в бутилките за напитки. Докато етикетите „направено от рециклирана пластмаса“ стават все по-често срещани, новата методология на Брюксел може да означава, че в продуктите всъщност има много повече първична пластмаса, отколкото потребителите предполагат.

Целта на предложението е да се насърчат инвестициите в т.нар. „химическо рециклиране“, въпреки сериозните опасения на екологични организации за потенциално шикалкаване и търсене на вратички.

Какво се променя?

Според настоящото законодателство на ЕС, производителите трябва да използват 25% рециклирана пластмаса в PET бутилките, като тази цел трябва да нарасне до 30% до 2030 г. До момента само материалът от механично рециклиране (смилане на отпадъци в използваеми материали) се признаваше за постигане на тези цели.

Новите правила обаче ще позволят на компаниите да използват пластмаса, рециклирана чрез химически процеси. Тази технология разгражда трудно рециклируеми пластмаси до базови химикали, които след това се използват за производство на нови полимери, восък или дори гориво. Проблемът е, че този метод често използва смес от потребителски отпадъци и пластмаса, произведена от изкопаеми горива.

„Масов баланс“: Математика вместо реално съдържание

Ключовият и най-спорен момент в предложението е въвеждането на „подход на масовия баланс“. Това позволява на компаниите да сумират количеството рециклирано съдържание във всички свои производствени линии и да го разпределят неравномерно между крайните продукти.

На практика това означава, че „една пластмасова бутилка може да бъде етикетирана като направена от 30 процента рециклирана пластмаса, въпреки че технически не съдържа толкова много рециклирани материали в себе си“. Този подход е забранен единствено при производството на горива.

Икономическият залог

От ЕК аргументират решението си с нуждата от „правна сигурност“ и привличане на инвестиции. Секторът за рециклиране в Европа в момента е подложен на огромен натиск, изправен пред „намалено оползотворяване на капацитета, значителни финансови загуби и, в някои случаи, банкрути“, пише POLITICO.

Химическата индустрия приветства хода. От холандската логистична компания Vorak заявиха, че предложението „с право включва и признава ролята на химическото рециклиране за приноса към кръговата икономика на Европа и целите и амбициите в областта на климата“.

Битката с евтиния внос

Освен технологичните промени, Брюксел планира и мерки за защита на местните производители от евтиния внос на пластмаси от трети страни. Предвижда се създаването на нови митнически кодове за разграничаване на нова от рециклираната пластмаса, както и одити на заводите извън ЕС.

Въпреки това, европейските рециклиращи компании смятат мерките за недостатъчни. Френската фирма Veolia предупреждава: „Предоставените досега отговори са недостатъчни предвид икономическите, индустриалните и социалните залози. Наложително е Комисията напълно да признае сериозността на ситуацията и да приеме мерки, които наистина отговарят на предизвикателствата“.

Какво следва?

Това е вторият опит на Комисията да прокара това предложение, след като през 2024 г. то не получи подкрепата на евродепутатите. Сега правителствата на държавите-членки ще гласуват ревизирияния проект в началото на следващата година.

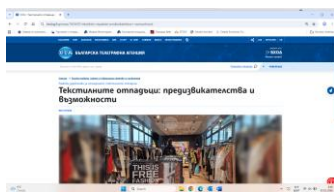
Ако бъде прието, то ще промени и начина, по който се класифицират пластмасовите отпадъци. „Новите правила ще позволят на рециклираната пластмаса вече да не се класифицира като отпадък и да циркулира по-лесно във всички 27 държави-членки“, твърдят от Комисията.

За потребителите обаче остава въпросът: доколко можем да вярваме на етикета върху бутилката с вода, ако „рециклираното съдържание“ се превръща повече в счетоводен термин, отколкото във физическа реалност?

Източник: БТА

Заглавие: Текстилните отпадъци: предизвикателства и възможности

Линк: <https://www.bta.bg/bg/news/1035670-tekstilnite-otpadatsi-predizvikatelstva-i-vazmozhnosti>

Текст: От една година страните в Европейския съюз (ЕС) са задължени да събират разделно текстилни изделия за повторно използване и рециклиране. Това бе въведено на 1 януари 2025 година по силата на Рамковата директива за отпадъците.

Всяка година в ЕС се генерират почти 12,6 милиона тона текстилни отпадъци. Само облеклото и обувките съставляват 5,2 милиона тона отпадъци. Потреблението на текстилни продукти в ЕС се увеличава - през 2019 г. то е било 17 кг средно на човек, а през 2022 г. е достигнало 19 кг на човек, което е достатъчно да запълни голям куфар с дрехи. В същото време 12 кг облекло на човек се изхвърля в ЕС всяка година, сочат данни на Европейската комисия (ЕК). Проблемът е не само европейски, а глобален: смята се, че по-малко от 1 процент от всички текстилни изделия в света се рециклират в нови продукти.

През юли 2023 г. Комисията предложи преразглеждане на правилата на ЕС за отпадъците, насочено и към текстилните отпадъци. През септември 2025 г. Европейският парламент даде окончателно зелена светлина на нови мерки за предотвратяване и намаляване на отпадъците от текстил в целия ЕС.

Какво ще се прави?

Според новите европейски правила производителите, които предлагат текстилни изделия в ЕС, ще трябва да покриват разходите за тяхното събиране, сортиране и рециклиране чрез нови схеми за отговорност на производителите (РОП), които ще бъдат създадени от всяка държава членка в рамките на 30 месеца от влизането в сила на директивата. Тези разпоредби ще се прилагат за всички производители, включително тези, които използват инструменти за електронна търговия, независимо дали са установени в държава членка на ЕС или извън Съюза. Микропредприятията ще имат една допълнителна година, за да се съобразят с изискванията на новите схеми за РОП.

Новите правила ще обхващат продукти като облекло и аксесоари, шапки, обувки, одеяла, спално бельо, покривки и завеси. По инициатива на Европарламента държавите от ЕС могат да създадат схеми за РОП и за производителите на матраци.

Държавите членки следва също така да обърнат внимание на практиките на ултрабързата мода и бързата мода, когато вземат решения относно финансовите вноски към схемите за РОП, според решението на Европарламента.

Какво се прави в България?

По данни на Българската асоциация кръгов текстил през 2024 г. в България са събрани разделно над 8000 тона текстилни отпадъци, включително и производствени текстилни отпадъци. За сравнение, през 2023 г. количествата са били около 6500 тона, което показва реален ръст на събираните количества и на

обществената ангажираност, разказа за БТА Сирма Желева, изпълнителен директор на Българската асоциация кръгов текстил.

От текстила, събран чрез контейнерите за разделно събиране, обичайно поне 70 на сто се подготвя за повторна употреба или се рециклира, като повторната употреба остава приоритет с най-висока екологична стойност. За 2025 г., по предварителни данни до края на септември, са събрани над 6000 тона текстил, което показва, че гражданите продължават активно да използват съществуващите системи, казва Сирма Желева.

По думите ѝ липсва законодателна рамка, която ясно да регламентира отговорностите, финансирането и устойчивото функциониране на системите за разделно събиране на текстил. На практика в момента системи са доброволните партньорства между компаниите, занимаващи се със събиране и оползотворяване на текстил, и отделни общини, без национално покритие и без гарантиран дългосрочен механизъм за финансиране, каза още Желева.

Какво предстои?

За България нормативното задължение за разделно събиране на текстилните отпадъци е предвидено в изготвения от Министерството на околната среда и водите (МОСВ) Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за управление на отпадъците, който е внесен в Народното събрание.

Разделното събиране на текстилни отпадъци в България все още не е въведено като напълно задължителна национална система, но вече се прилага на практика в много общини чрез доброволни схеми, пилотни проекти, както припомниха за БТА от Министерството.

Отговорностите ще бъдат подробно разписани с приемането на Наредбата за отпадъците от обувки и текстил в сроковете, дадени от Европейската комисия за транспониране на Директива (ЕС) 2025/1898 на Европейския парламент и на Съвета от 10 септември 2025 г. за изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците. Съгласно директивата срокът за транспониране от държавите членки е най-късно до 17 юни 2027 г., посочиха от пресцентъра на МОСВ.

В новите правила се планира адаптиране на данъците на производителите в зависимост от издръжливостта на текстила, който произвеждат. От МОСВ посочват, че екомодулацията на продуктите такси за текстил е механизъм в рамките на разширената отговорност на производителя, при който размерът на таксата, плащана от производителите и вносителите на текстилни продукти, се определя според екологичните характеристики на продукта. Целта е да се стимулира производството и пускането на пазара на по-устойчиви текстилни изделия и да се намали количеството текстилен отпадък.

Екомодулацията е принцип, при който продуктова такса се намалява или увеличава в зависимост от това дали продуктът е по-лесен за рециклиране; съдържа рециклируеми или рециклирани материали; по-издръжлив е и подлежи на ремонт; произведен е чрез екологично съобразени процеси; съдържа опасни химикали; изграден е от смесени влакна, които затрудняват рециклирането. България ще следва общоприетите европейски практики, които ще се приложат и към този вид отпадък, посочиха от Министерството.

Примерът на Стара Загора

Сред първите общини в страната, започнали въвеждане на работещи решения за преход към кръговата икономика в текстилния сектор, е Стара Загора, която е и първата българска община, включила се в международния проект TEXAD още през 2024 година. В интервю за БТА началникът на отдел „Инвестиции, енергийна ефективност и зелен преход“ Росица Райкова посочи, че проектът съчетава политиките за управление на отпадъците с принципите на кръговата икономика и Зеления преход чрез интегриран, практико-ориентиран подход, който надхвърля традиционното третиране на текстилните отпадъци като крайна фаза от жизнения цикъл на продуктите.

В момента в Стара Загора проектът TEXAD се намира във фаза на анализ и планиране, като през следващата година фокусът ще бъде насочен основно към работата по актуализиране на Програмата за управление на отпадъците, като в нея за пръв път ще бъде включена самостоятелна глава, посветена изцяло на управлението на отпадъците от текстил и обувки. Мерките, които ще бъдат заложени в нея, ще бъдат изцяло съгласувани със заинтересованите страни, което ще гарантира, че решенията няма да бъдат формални, а практически приложими и подкрепени от бизнеса и обществото, посочи Росица Райкова. Съвместно предстои да бъдат разработени и индикатори за оценка на реалния ефект от въведените мерки, а през март 2026 г. градът ще е домакин на тематичен семинар за финансиране на кръгови решения в текстилната индустрия.

Регламент за екодизайна на продуктите

През 2024 г. Европейският парламент прие нов регламент за екодизайна. Под този термин се разбира проектирането на продуктите по начин, който да ограничи възможно най-много тяхното отрицателно въздействие върху околната среда през целия им жизнен цикъл.

Регламентът засяга различни сектори, включително и модната индустрия. Той въвежда изисквания и минимални стандарти за трайността на продуктите, за способността те да бъдат поправяни, за енергийната им ефективност и за възможностите за рециклиране.

Регламентът за екодизайна задължава големите компании да оповестяват броя на непродадените изделия, които те изхвърлят всяка година, и причините за това. От 2026 г. унищожаването на непродадени дрехи, обувки и аксесоари ще бъде забранено в ЕС.

Подобряването на трайността на модните продукти е част от европейските усилия за изграждане на кръгова икономика до 2050 г.

Вижте и още материали за прилагането на европейското законодателство в България в рубриката ни "ЕС право БГ"

Източник: Дарик

Заглавие: Как да се справим с космическия боклук? С рециклиране, разбира се

Боклукът в космоса се натрупва с фантастична скорост

Линк: <https://dbr.bg/kak-da-se-spravim-s-kosmicheskia-bokluk-s-reciklirane-razbira-se~19703.html>

Текст: Милиони парчета обикалят около Земята - от счупени спътници до изгубени винтове и малки парченца отлюспена боя.

Понякога космическият боклук се сблъсква с друг космически боклук, създавайки още повече космически боклук. И въпреки че има много предложения за технологии за улавянето и унищожаването му, няма системен план за справяне с него по всеобхватен начин.

През декември изследователи от английския университет в Съри публикуваха статия, в която се описва как да се справим по-добре с небесния си боклук.

Основната идея: да направим космоса по-устойчив, като използваме по-малко материали, поправяме това, което вече е там горе, и рециклираме боклука, който не можем да поправим - и да го правим системно, в цялата индустрия.

Макар че това звучи доста елементарно за обитателите на Земята, които отдавна са запознати с „намали, използвай повторно, рециклирай“, това наистина е „сравнително нова“ концепция за космическата индустрия, казва Майкъл Додж, професор по космически изследвания в Университета на Северна Дакота, който не е участвал в проучването.

„Никога не съм го виждал представено по този начин. Това е област, която трябва да бъде обсъдена по-нататък.“

В момента около Земята обикалят над 25 000 парчета космически боклук с диаметър над 10 см, според документация на НАСА. Добавете по-малки парчета и това число се извисява до над 100 милиона. Общо нашият космически боклук тежи над 10 000 тона, според доклад на агенцията от 2022 г.

И този боклук оказва влияние. Отломките оставиха пукнатини, подобни на куршуми, в предното стъкло на космическата совака Challenger по време на първия полет на Sally Ride през 1983 г.

Космическият телескоп Хъбъл беше ударен от космически боклук многократно, включително сблъсък, който пробиха антената му. Междувременно, два големи сблъсъка между спътници през 2007 и 2009 г. създадоха достатъчно нови отломки, които сега представляват повече от една трета от всички каталогизирани космически отпадъци, съобщи НАСА.

Синдромът на Кеслер

Големият страх, дебнеш зад тези инциденти, е синдромът на Кеслер - рискът, че след като достатъчно обекти попаднат в ниска околоземна орбита, един сблъсък може да предизвика верижна реакция от сблъсъци, засипващи тази част от космоса с достатъчно боклук, че той вече да не е използваем.

Повредите на спътниците и глобалните комуникационни системи означават, че космическият боклук може да намали световния БВП с 1.95%, ако не се намери решение, според статия от 2023 г. в списание Space Policy.

Има усилия за смекчаване на проблема, казаха експерти пред CNN. SpaceX създаде ракети за многократна употреба. Компания, наречена Astroscale, разработва роботизирана ръка, способна да улавя мъртви спътници.

Но отделните технологични решения не са достатъчни, сами по себе си, смята Джин Сюан, заместник-декан по изследвания и иновации в Университета в Съри и един от авторите на статията.

„Хората трябва да имат системно мислене. Когато се фокусирате върху отделни технологии, ще пропуснете възможностите.“

Например, той казва пред CNN, че усъвършенстването на роботизирана ръка за премахване на мъртви спътници е по-малко важно, ако проектирате спътниците по различен начин от самото начало – да могат да се презареждат с гориво или да изгарят в атмосферата в края на живота си.

По-устойчива система би координирала съществуващите технологии, като например системите за избягване на сблъсъци с изкуствен интелект, с нови идеи, като превръщане на космическите станции в платформи за ремонт или рециклиране на космически боклук и гарантиране, че компаниите и държавите обмислят как да прекратят живота на даден обект още в процеса на проектирането му, според доклада.

Суан е виждал тези принципи да работят в други индустрии. Неговите изследвания обикновено са фокусирани върху стратегии за устойчивост в производството на химикали. Космическата индустрия е „фокусирана върху безопасността и икономическата стойност, но устойчивостта не е приоритет“, казва Сюан.

„Има възможност да се учим от други сектори.“

Усложненията

Но опитът да се направи космосът устойчив е свързан с предизвикателства, които не съществуват на друго място, казва Додж. Законите и космическата политика, по-специално, причиняват големи усложнения.

Договорът за космическото пространство е основният документ за космическите играчи, казва той пред CNN. Една от разпоредбите гласи, че „след като изстреляте обект в космоса, той е ваш обект завинаги“, казва Додж.

Това означава, че всеки използван ракетен ускорител, всеки неработещ спътник, остава собственост на организацията, която го е изстреляла първоначално.

Това правило съществува, защото държавите имат криеци се в историята причини да се притесняват от други космически нации.

„Един от потенциалните проблеми с всяка технология, предназначена за рециклиране или обновяване на технологии в космоса, е, че същите тези технологии могат да бъдат използвани като оръжие“, казва Додж.

Роботизирана ръка може да деактивира работещ военен спътник също толкова лесно, колкото и да вдигне неработещ, например. В резултат на това, в момента е незаконно за една държава да почиства отломки, създадени от друга държава.

Когато Astroscale - компанията, разработваща инструменти, способни да събират и премахват космически боклук, е тествала своята технология, те е трябвало да отчетат това правило, казва Додж.

Например, ако искат да заловят обект, собственост на Обединеното кралство, тогава те също трябва да изстрелят роботизираната ръка от Обединеното кралство.

Рециклирането на космически боклук може да бъде почти невъзможно, ако се нуждаете от разрешение от всяка държава, която притежава обектите, преди да ги почистите.

Но друга част от договора изисква от държавите да избягват замърсяването на космоса – което може да се тълкува като означаващо, че трябва да почистите космическия си боклук, казва Додж. И това може да бъде много важна част от осъществяването на рециклиране в космоса.

„Хората се интересуват от тези идеи за устойчивост. Те искат да ги опитат“, казва Сюан.

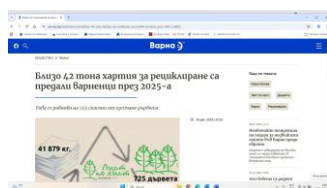
„Но всичко е въпрос на пари и дали има стимул.“

Източник: Варна

Заглавие: Близко 42 тона хартия за рециклиране са предали варненци през 2025-а

Това се равнява на 725 спасени от изсичане дървета

Линк: <https://varnae.bg/obshtestvo-jivot/blizo-42-tona-hartiya-za-reciklirane-sa-predali-varnenci-prez-2025-a-6965>

Текст: 725 дървета бяха спасени от изсичане през 2025 г. от варненци, участващи в мисия "Лист по лист" на Обществен център за околна среда и устойчиво развитие (ОЦОСУР). 110 компании, училища, детски градини, институции и семейства предадоха за рециклиране близо 42 тона хартия. Благодарение на тях виртуалната гора на "Лист по лист" се увеличи със 7 декара само за година.

Кампанията на Обществения център за околна среда и устойчиво развитие води началото си от далечната 2000 година. Водени от идеята, че един тон рециклирана хартия спасява от изсичане 17 дървета, стотици варненци се включват в нея. За 25 години благодарение на инициативата са рециклирани 1 096 234 кг. отпадъчна хартия и са спасени от изсичане 21 606 дървета.

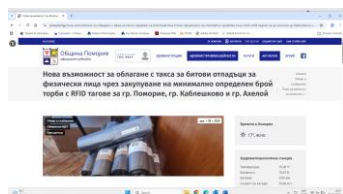
"Нашата виртуална гора е вече е цели 216 дка. Това не са просто цифри. Това е чист въздух и по-зелено бъдеще за деца ни", подчертава координаторът на мисията Илиян Илиев и благодари на участниците, приели опазването на околната среда, като своя лична кауза.

"Лист по лист" се реализира изключително чрез доброволческа помощ. Всеки желаещ да подкрепи продължаването на инициативата и през 2026 г. може да го направи тук.

Източник: Община Поморие

Заглавие: Нова възможност за облагане с такса за битови отпадъци за физически лица чрез закупуване на минимално определен брой торби с RFID тагове за гр. Поморие, гр. Каблешково и гр. Ахелой

Линк: <https://www.pomorie.bg/nova-vazmozhnost-za-oblagane-s-taksa-za-bitovi-otpadatsi-za-fizicheski-litsa-tchrez-zakupuvane-na-minimalno-opredelen-broy-torbi-srfid-tagove-za-gr-pomorie-gr-kableshkovo-i-gr-aheloy/>

Текст: Дирекция „ПМДТ“ уведомява, че във връзка с промени в Наредба №11 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги и права на територията на община Поморие, считано от 01.01.2026 г., физическите лица могат да подават декларации по чл.19а от Наредбата за облагане с такса за битови отпадъци чрез закупуване на минимално определен брой торби с RFID тагове (60 броя) с вместимост 40 литра. Единичната цена на торба за 2026 г. е в размер на 3.12 лв. / 1.60 евро, която включва годишния размер на ТБО за услугите по сметосъбиране, сметоизвозване и обезвреждане на битовите отпадъци в депа. За услугата по поддържане чистотата на територии за обществено ползване, лицата подали декларации по чл.19а от Наредбата, ще се облагат с ТБО със съответния размер в промили върху данъчната оценка на недвижимия имот.

С подадената декларацията лицата декларираят, че ще събират разделно битови отпадъци най-малко за следните отпадъчни материали: хартия, картон, метали, пластмаси, стъкло и хранителен отпадък.

Срокът за подаване на декларации по чл.19а, ал.6 само за 2026 г. е от 01.01.2026 г. до 31.01.2026 г. включително.

Забележка:

* Такса битов отпадък (ТБО) се формира от три компонента:

за услугите по сметосъбиране и сметоизвозване

за услугите по обезвреждане на битовите отпадъци в депа

за поддържане чистотата на територии за обществено ползване

При подаване на декларации за закупуване на торби с RFID тагове, физическите лица се освобождават от заплащане само на първите два компонента (за

услугите по сметосъбиране, сметоизвозване и обезвреждане на битовите отпадъци в депа) . За третия компонент (за поддържане чистотата на територии за обществено ползване) лицата ще се облагат със съответния размер в промили върху данъчната оценка на недвижимия имот.

** За срока на проект „Холистичен подход за управление на отпадъците в прехода към кръгова икономика“, съфинансиран от програма LIFE на Европейския съюз, участниците в пилотните райони получават сивите чували с RFID код безплатно.